

Iluzije nedolžnosti

Premiera drame Evalda Flisarja v Vodnikovi domačiji

Slovensko komorno gledališče. Evald Flisar: Poslednja nedolžnost. Režija: Sladjana Vujović. Dramaturgija: Teras Kermauner, oblikovanje: Alan Bauer, luč in tehnika: Rok Glavan. Igrajo: Violeta Tomič, Polde Bibič in Boris Kerč.

Dva tisoč let in več v nekaj trenutkih. Dva tisoč let in več na enem mestu. Dva tisoč let in več ljubezni in sovraštva, odpuščanja, dopuščanja in kaznovanja. Razraslo se je. Gleda z našimi očmi, diha z našimi pljuči in v njem bije naše srce.

Osvojili smo neznane dežele, raziskali skoraj vsak kotiček zemlje, se potopili globoko pod vodno gladino, poleteli smo v vesolje, preučili zgodovino, izumili smo kolo, avtomobil, letalo, televizijo, neposredni prenos in računalnik, izmislili smo si celo veliko oko, s pomočjo katerega lahko v vsakem trenutku pogledamo na vsak del zemeljske oble... In? Osvajalski pohodi, vojne, pokoli, umori, holokavst – vse je samo preteklost. Preteklost že takrat, ko se zavemo, da se to v tem trenutku dogaja daleč stran. Simbol žrtev in odrešenika smo prignali do popolnega absurda. Žrtev je izgubila svoj pomen, svojo obliko in prepoznavnost. Enostavno se je izničila v množici žrtev. In kako paradoksalno, zopet smo postali nedolžni, tako rekoč brezmadežni.

Gre potemtakem za veliki »nateg« zgodovine ali enostavno za uresničenje velikega cilja vseh ideologij in religij in s tem posredno tudi za njihov konec? Tisto, kar smo ves čas nosili v sebi, tisto, kar so nekateri poimenovali celo bog, nekateri vera, nekateri pa preprosto volk, je dobilo svojo obliko. Gleda z našimi očmi, diha z našimi pljuči in v njem bije naše srce. »Bog« je dobil telefon, orožje in pravico do svobodne izbire.

Namen oziroma želja Flisarjevih junakov, ki se srečajo sredi »pekla«, sredi bosanske vojne vihre, v gorski koči, obkoljeni z »lačnimi in sestradanimi volkovi«, je popraviti greh iz preteklosti. Pojavijo se v vlogi odrešenika, ki hoče rabijsko spremeniti v žrtev. Pri tem pa pozabljajo, da je mogoče obe vlogi kaj hitro zamenjati. Odpuščanje in moralna načela so samo še puhle besede, ki jih v popolnoma kaotičnem svetu uporabljamo le še zato, da zakrivamo in izkrivljamo svojo dvojnost. Odrešenik, rabelj in žrtev postanejo eno. Religija je mrtva. Bog živi.

Violeta Tomič, Polde Bibič in Boris Kerč so s pomočjo režiserke Sladjane Vujović, ki je v naš prostor prinesla drugačen, angleški način režiranja, ustvarili odlične, do potankosti izdelane like. Absurdnost in grotesknost trenutka se kot gosta, težka megla preteklosti prevale nad gledalce. In tam ostane tudi po koncu.

Dva tisoč let in več zgodovine, dva tisoč let in več spoznanj in znanj zbranih v enem trenutku, na enem mestu. Predstava vredna ogleda in drama vredna branja. Če ne drugega, bomo naslednjič s težjim srcem naredili – nič!

ROMAN REPNIK